

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravištvo in ekspedicijska v „Kato. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 67.

V Ljubljani, v soboto 21. marca 1896.

Letnik XXIV.

Navzdol.

Naši „Narodovci“ so res čudni ljudje! Za vse kozolce, ki jih prevračajo, odgovorne delajo nas in našo stranko, in sami tatje narodne časti lete pred preganjalcem in kriče: Primate tatu za menoj! — Navado imajo, da v vsaki polemiki pozabijo, za kaj se gre, in razpravljajo popolno o drugih stvareh. Treba torej popolno enostavno zopet ponoviti, zakaj se mej nami gre v sedanjih polemiki.

„Narodova“ stranka oziroma njeni zastopniki v mestnem zboru ljubljanskem so imenovali slovenskega renegata Schwegelna častnim meščanom ljubljanskim. Tega ne stori nobena narodna stranka na celem svetu, ki ima količkaj čuta za svojo čast in le iskro moške zavednosti. — Naši zastopniki v mestnem zboru so temu oporekali. — Deželnozbornsko zasedanje je pozneje pokazalo, da je bilo častno meščanstvo barona Schwegelna kupna cena za kompromis mej Narodovci in liberalnimi Nemci. Dovolj sramote bi bilo že to za Slovence, a sramoto samo odpadnik Schwegel ni bil zadovoljen, on je hotel tudi škoditi našemu narodu in zato je moral dr. Tavčar, da je bil izvoljen v deželni odbor, obljubiti, da bosta z Murnikom volila dr. Schafferja v deželni šolski svet. Izgovor, da sta morala dr. Tavčar in Murnik voliti dr. Schafferja, je jalov, volila bi bila lahko sama sebe in bila bi oba izvoljena. „Narodova“ stranka bi imela dva svoja zastopnika v deželnem šolskem svetu, ako bi ju dogovor z liberalnimi Nemci ne bil vezal, da sta morala voliti dr. Schafferja.

Samo ti dogodki že očitno kažejo, da stranka, ki tako postopa, nima pravice ponašati se z imenom narodne stranke. Toda mi na vse to še ne stavimo glavnega povdarka. Izgovarjajo se namreč „Narodovci“, da so bili vsled postopanja naše stranke k temu prisiljeni.

Posito sed non concessio, da je bilo temu res tako, pride sedaj glavna stvar in te ne smemo iz-

gubiti iz očí v tej naši pravdi. „Narod“ namreč opravičujoč postopanje svojih somišljenikov dr. Tavčarja in Murnika naravnost pravi, da nemška stranka, jako razvita po deželi, ni več to, kar je bila. Nekdaj je stala v svojih vrstah s fanatiki, ki so slovenskemu narodu absolutno odrekovali vsako pravico do obstanka.

Nemška stranka je dandanes pripravljena ustavnopravne pravice slovenskemu narodu v kranjski vojvodini priznati, in priznamo to, da je ta stranka sedaj mnogo pravičnejša nasproti slovenski narodnosti, nego je bila kdaj poprej.

S tem je „Narod“ spodnesel sebi in svoji stranki pravico obstoja. Ako v deželi ni več narodnih nasprotnikov, čemu potem ves humbug s slutv narodnim programom.

To načelno zjedinjenje liberalnih Slovencev in Nemcev, pri katerem so pa le Nemci na dobičku, to je, kar je „punctum saliens“ v sedanjih prepornih zadevah in to je, proti čemu se mi borimo in se bodemo vsikdar borili. To je tista liberalna internacionala, proti kateri mi najodločneje protestujemo, da bi se udomačila v Slovincih.

Drugo, kar pri „Narodu“ in njega somišljenikih obojamo, je to, da se v tej stvari omeji jedino le na kranjsko kronovino, kakor da bi ne vedel, da večina Slovencev prebiva izven Kranjske, in da ta večina Slovencev je v neprestani smrtni borbi uprav z onimi nemško-liberalnimi nasprotniki, ki na Kranjskem po „Narodovih“ besedah priznavajo Slovincem ustavnopravne pravice. „Narodovci“ so tako slepi, da nečejo videti, kako pametne taktike se držé nemški liberalci na Kranjskem. Jasno je, da 5 odstotkov Nemcev v naši kronovini v sedanjem času, ko smo Slovenci narodno precej probujeni, s kričanjem ali političnim napadanjem nič ne doseže, marveč le razburi ogromno večino. Zato pa treba nataktniti rokavice na roke ter diplomatskim potom skušati, da se kaj doseže. In ta taktika se našim

liberalnim narodnim nasprotnikom izvrstno sponaša, celo ta poklon dobivajo od „Narodove“ stranke, da niso več taki, kakor so bili, in da so celo pripravljani (kako milostno!) priznati Slovincem ustavnopravne pravice seveda le, kakor se „Narod“ previdno izrazi, prav kakor da bi ga bil sam pokojni Deschmann inspiroval — v vojvodini Kranjski!

Značilno je pri tem tudi to, da listi, n. prim. „Edinost“, „Soča“, „Domovina“, „Slov. Svet“, ki so sicer vsako tudi navidezno hibo v narodnem oziru na naši strani odločno ožigosali, gledé na ta najnovejši in največji narodni škandal trdovratno molčijo ter molče pritrjujejo glasilo, ki se je lani še borilo za samoslovenske napise v Ljubljani, letos pa je glasilo dr. Schafferjevo in se trudi za to, da se liberalnim Nemcem na Kranjskem izpolnujejo njih stare želje.

Da je naše javno mnenje po „Narodovem“ liberalizmu tako korumpirano, tega nismo mislili, a treba je, da tudi to zabeležimo.

Državni zbor.

Dunaj, 20. marca.

Pričetkom seje nasvetuje posl. dr. Dvořák s tovariši, da se prepove izdelovanje navadnih žveplenk z rumenim fosforom; dr. Nitsche vpraša načelnika justičnega odseka o načrtu zakona glede ekspreprijačskega zakona za električne naprave.

Dr. grof Pininski priznava važnost tega vprašanja ter obljubi, da se bode odsek v kratkem posvetoval o njem.

Prva točka dnevnega reda je razprava o proračunu pravosodnega ministerstva.

Posl. dr. Barenther zahteva, da se odpravi objektivno postopanje. Konfiskacije ne dosežajo namena; članek se konfiskuje, a dotični pisatelj ni kaznovan. Obžaluje, da se ne nadaljuje posvetovanje o kazenskem zakonu, ter zahteva zakon o volivni prostosti in o pogojni obsodbi, oziroma oprostivni.

LISTEK.

Dozdevna ljubezen.

Roman. — Spisal knez M. N. Volkonskij.

(Dalje.)

„Saj veš, mama, da tega ni moči,“ spregovorila je Taša. „Nu, kakor pravim, komu? Tu v Badenu — ali pišem preje sorodnikom v Petrograd, saj to bode treba preje naznaniti, a kaj bode to? On je — ženin in ničesar ne bode znal o tem, jaz pa kar se pripravim in pišem.“ — Pokimala je z glavo. — „Potem bodo vprašali: kedaj se je zaročila, zakaj ni povedala preje, zakaj ni ženina z njimi?“ — Potresla je z rameni, navajala vse podrobnosti posvetne svatbe in pomolčala nekoliko, potem nadaljevala: „In tu v Badenu se bodo vsi posmehljivali, ko bodem prejemala pisma od njega... Ne, da sem nevesta, ne sme se povedati... saj veš ti, mama, sama, da se ne sme.“

„Vedi se torej drugače,“ dela je grofica, „ne koketuj, ne zavajaj.“ Nenadoma se je ustavila in poslušala. „Slišiš, nekdo trka!“ pristavila je, šla v sosedno sobo in zakričala od tam čez trenutek navlašč z veselimi, gromkim glasom: „Taša, Ilija Dmitrijevič je tu. Konji so pripravljani.“

„Mamica, ne pojdem,“ dejala je Taša, klicaje mater in govore šepetaje, da ne bi zaslišal Ljvov, „glej, kam pojdem s takim obličjem in zjokanimi očmi, pa tudi hoče se mi ne.“

Toda ne gledé na to vendar-le ni ostala doma.

Sprva je jezdila molče, zmešano, zdelo se jej je, da vedó in opazujejo vsi to, kar je bilo z njo. Glave ni vzdignila in redko popravljala konju grivo z desno roko v rumenej rokavici, a malo po malem je vplivala i na njo veselost Ljvova, ki je bil danes posebno vesel in pripovedoval jako zabavno v slabej nemščini razne stvari, ki so se mu baje prigodile, smešne in Knausu strašne, — in jela se je smehljati.

Taša se je smejala ves čas in čuvstvo nevolje, tuge in osupjenosti, s katerim je šla od doma, ostavilo jo je malo po malem.

„Vendar le je zoperno, neumno!“ mislila je, odganjaje od sebe misel o Bahteminu in čuteč, da je bila sama kriva o prigodku in srdila se je na-se radi tega čuvstva.

„Kriva!“ ponavljala si je z nevoljo, „je li malo takih na svetu, kakor Bahtemin, in bodem torej kriva pred vsemi,“ in skušala se je razvedriti, poslušala, kaj je govoril Ljvov, začejala se smehljati in pozabljala Bahtemina.

Ko so se vračali, obrnil se je Ilija Dmitrijevič, ki je pripravljala Tašo ves čas na smeh (videl je, da ni židane volje in skušal jo je razvedriti), nepričakovano naglo k njej z vprašanjem o Štefanu Aleksejeviču.

„Grofica, kaj ste naredili z gospodom Bahteminom?“ vprašal jo je, veselo zasmehljavši se in pogledavši jo v obraz.

Taša, ki je govorila v tem trenutku s Knausom, je zarudela, ne pričakujé tega, vendar se je pa zdržala in pogledala na Ljvova z dostojnostjo in dozdevno osupnenostjo.

„Kaj sem jaz naredila?“ spregovorila je mirno čez hip. „Ne vem. Po sprehodu ni videla nisem gospoda Bahtemina. Kaj je pa?“

„Ničesar, mislil sem, da veste, kaj je z njim,“ rekel je Ljvov, smeje se. „Pomislite, ko sem vam šel povedat, da so konji gotovi, srečal sem ga. Šel je z mračnim čelom, stisnjenimi ustnicami, kosmatim pogledom, in ničesar ni videl pred seboj; jaz sem ga pogledal, ko je pa pogledal na-me — prava Meduza! Jaz sem se celo ustrašil, naredil se majhnega — majhnega in bežal dalje. Ljudojed, pravi ljudojed!“

5 8 15

Rau

Konečno se izraža proti ustanovitvi okrož. sodišča v Karlovih Varih zaradi velike draginje.

Pravosodni minister grof Gleispach v daljšem govoru naglašja, da jezikovno vprašanje presoja le s svojega stališča kot minister, ter hoče, da vsak državljani dobi pravico v svojem jeziku in da se odpravijo posamezni nedostatki v praksi. Drugače pa sodi minister o notranjem uradnem jeziku. To je politično vprašanje, o katerem mora sklepati skupno ministerstvo. Zato ne odgovarja na dotične zahteve mladočeških poslancev, ker vprašanje o uradnem jeziku ni juristično, temveč politično. Za sedaj bode veljala dosedanja praksa. Minister hoče vedno varovati neodvisnost pravosodja. Glede časnosti naglašja minister, da je sedanja konfiskacijska praksa jako prizanesljiva, to dokazuje vedno manjše število konfiskacij. Porotna sodišča oprosté skoraj vsak zločin v tiskovnih stvarih. Vender pa je potrebna reforma tiskovnega zakona, zato se bode zbornica pečala ž njo v prihodnjem zasedanju. Vlada se ne bode upirala mirovnim sodiščem, kakor tudi pospešuje vpejlavo novega civilnopravnega in eksekucijskega reda. Konečno naglašja minister prednosti sodniškega stanu ter obljubi nekatere potrebne reforme.

Posl. Potoczek zahteva, da se odpravi notarijat ter namestijo pri sodiščih posebni uradniki, ki bi izvrševali notarijatska opravila. Priporoča premembo eksekucijskega reda, da bi se namreč kmetu ne prodalo vse domovje, če dolg znaša manj ko tretjino skupne vrednosti, in zahteva znižanje postavno dovoljene obrestne mere od 12 na 6%. Da bi se mogli kmetje ubraniti oderuhov, naj bi se jim olajšala dobava posojil, in sicer naj bi se zemljiškoknjižni kolek znižal od 1 gold. na 50 kr. in konvertovanje dolgov naj bi bilo pristojbine prosto. Isto tako naj bi se znižale intabulacijske pristojbine in od kupljenih zemljišč naj bi kupec plačal davek šele po enem letu. Male prepire naj bi reševale občine, sodišča pa naj bi strankam vračala vloge, ako niso pravilno kolekovane. Civilne pravde za revne ljudi naj bi se vršile na državne troške. Znižale naj bi se pristojbine za vročbe. Konečno prosi govornik ministra, naj bi se oziral na njegove želje.

Na predlog poslanca Stalica se debata zaključuje.

Posl. Nitsche, Dvořak, Hofmann-Wellenhof, Biankini, Kindermann, dr. Gregorec, dr. Gregorčič, Kaiser, Dötz in dr. Gessmann predlagajo razne resolucije.

Glavni govornik dr. Vašaty polemizuje nasproti posl. Schuckerju glede njegovih izjav o najvišjem sodnem dvoru.

Posl. dr. Byk (glavni govornik pro) pravi, da je sedaj najvažnejše vprašanje preosnova civilnega prava, ter zahteva zadostne pomnožitve sodnikov, ki bodo kos svoji nalogi.

Po nekaterih stvarnih popravkih in poročevalčevem pojasnilu se vsprejmo točke dnevnega reda, kakor tudi resolucije odseka.

Po kratki debati so se vsprejele tudi konečne točke proračuna za pravosodno ministerstvo in s tem rešil cel proračun za leto 1896.

„Ne vem,“ dela je Taša smehljaje se, „a gotovo ni bila prava Meduza, ker bi vi ne odbežali.“

„Strašansko čuden je,“ nadaljeval je Ljvov, ne da bi se zmotil, „in nekako divji. Vse te dni je bil zmagovalec. Smehljaj in prepiral se je, sedaj je pa zopet samovoljno v položaju Hamleta, danskega prince, kakor prvi dan, ko je prišel v Baden.“

„Ne vem,“ ponovila je Taša, potresla z rameni in se obrnila h Knausu, želeč pokazati, da je ne zanima razgovor o Bahteminu.

V srcu se je pa zopet premenilo nje čuvstvo k Bahteminu. Sedaj jej je hipoma postalo ne nevoljno in žaljivo, temveč smešno, spomniti se ga. Sedaj se je domislila v prvič, kak je bil Bahtemin, ko je pogledala na-nj; v prvič si je predstavila izraz njegovega obličja, ko sta šla molče po drevoredu, potem pa, ko se je oprostil ž njo pri vhodu v vrt.

„Nesrečni in smešni človek,“ mislila si je.

Na ulici, ki vede k novemu gradu, srečali so Bahtemina. Sel je s tihimi, trudnimi koraki in s priklonjeno glavo si je gledal pod noge. Njegovo lice se je zdelo Taši mračno. Pogledala je na-nj, s trudom zdržuje zasmehljivi posmeh, obrnila se takoj proč in izpustila konja v direk.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. marca.

Državni zbor je v včerajšnji seji rešil zadnje postavke finančnega zakona za leto 1896 in s tem dovršil jedno glavnih nalog. V prihodnjih dneh bodo prišle na dnevni red nekatere manjše predloge, gledé katerih se ni bati nikake večje debate. Prihodnji petek se pričnó velikonočne počitnice. Po Veliki noči predloži vlada volilno preosnovo, kakor jo je premlatil odsek v preteklih dneh.

Vogerski poslanski zbornik se je pričela v včerajšnji seji razprava o proračunu za domobransko ministerstvo. Pri ti priliki je več govornikov obširno pojasnovalo mnogovrstne nedostatke v ogerski armadi ter izreklo vladi nezaupanje. Posebno trdo je prijemal domobranskega ministra Fejervary-ja poslanec grof Pongracz, ki je grajal, da se uporablja armada pri volitvah, kakor se je to godilo v Nitri in Stupavi, koder je z največjo silo vplivala na volilce. Govornik obširneje popisuje tek imenovanih volitev ter izjavlja, da ne more vladi zaupati. Konečno so ožigosali govorniki vlado, ker preveč samovlastno postopa in pogostokrat še le naknadno zahteva dovoljenja zbornice za večje izdatke. Iz navedenih razlogov zbornica ne more zaupati vladi in je proti proračunu.

Položaj Poljakov v Nemčiji. Že povodom razprave o proračunu za naučno ministerstvo smo iz posamnih izjav ministra ter posamnih nemških poslancev uvideli, da se Poljakom v nemškem cesarstvu ne godi posebno dobro. Naučni minister je pri vsaki priliki poudarjal, da si bode vedno na vso moč prizadeval, da čim preje zatre vsako gibanje poljskega naroda ter imenoval opravičene zahteve poljskih poslancev neopravičene, predrzne napade, ki merijo samo na to, da bi dali duška polonizaciji. Danes nam je pa omeniti drug slučaj, ki prekosi vse dosedanje napade na poljski narod in ki dovolj jasno slika veliko krivico, ki se godi Slovanom v Nemčiji. Po poročilu „Dziennika Kujavskiego“ so namreč izključili dijaka Rydlewskega samo vsled tega iz tretjega letnika paradižkega učiteljišča, ker je ob priliki ljudskega štetja zapisal v rubriko „narodnost“ Poljak in ne Nemeč. V dotičnem spričevalu se glasi doslovno: Njegovo vedenje in napredek je dovoljen, vendar se je moral izključiti disciplinarnim potom vsled tega, ker se je pokazal povodom ljudskega štetja nepokornega in kazal nemštvu sovražno mišljenje. — Kdor toraj v Nemčiji očitno pokaže, da je po rodu in jeziku Poljak, tak je nemštvu nevaren in sovražen. Dosedaj se je samo trdilo od naših narodnih nasprotnikov, da preti nevarnost samo nemštvu v Celju in njega okolici, iz tega je pa tudi sklepati, da nemštvo še celo v rajhu nima trdne podlage, ker se boji peščice mirnih in le za svoje pravice se borečih Poljakov.

Ministerska kriza v Srbiji, ki bi se bolje in pravičneje imenovala denarna kriza, kajti vlada potrebuje nujno denarja, a ga ne more dobiti, je sedaj glavna točka na dnevnem redu srbske politike. Sedanja Novakovičeva vlada je izgubila pri bankah in drugih denarnih zavodih ves kredit in država, ki že do vratu tiči v dolgovih, potrebuje krepke denarne opore. Ta kočljiva zadeva izpodmika vedno bolj sedeže sedanjega kabineta in v kratkem bode vložil ostavko. Razne srbske stranke se že marljivo pečajo z rešitvijo kriznega vprašanja. Liberalci in radikalci za gotovo upajo, da pridejo na krmilo novega ministerstva možje iz njihove sredine, in tudi zmerna stranka je prepričana, da je kralj ne bode prezrl pri sestavi novega kabineta, ki bode pa le poslovno ministerstvo. Zmernejši člani vseh strank bi najraje videli na ministerskem prestolu Simića, kateremu bi se baje jedino posrečilo, zagodziti zevajoče razpoke v srbskih finančah. Po naj-novejših poročilih dospje kralj v malo dneh v Belgrad, koder bode izrekel odločilno sodbo nad Novakovičem in njegovimi pristaši ter se jel pogajati z odji raznih strank.

Angleška politika v Afriki. V zadnji seji angleške spodnje zbornice je pojasnil državni podtajnik Curzon vzroke, vsled katerih se je pričela ekspedicija v Italiji. Po poročilu „Times“ so dohajala pred tedni poročila o velikem pritisku sudanskih dervišev proti severu. Dalje se je razširjala vest, da se pomika Osman Digma z veliko vojno močjo proti Kasali. Vojne oblasti v gorenjem Egiptu in v Angliji so se nahajale toraj v upravičenem strahu, da preti nevarnost Kasali in tudi Egiptu. Vlada je

bila toraj prisiljena pričeti z ekspedicijo v Afriki, ki ima dvojni namen, namreč pomagati Italiji in odstraniti Egiptu pretečo nevarnost. Egiptovske čete se sedaj ne bodo vdeležile ekspedicije. Tajnik Curzon navaja toraj samo ta dva vzroka, zamolči pa popolno tretji vzrok, da namreč hrepeni vlada prodreti proti jugu in si pridobiti še nekoliko posestva. Ker pa dobro ve, da je to vprašanje zelo kočljivo in da bode stalo mnogo denarja, je je v zbornici zamolčal.

Slovstvo.

Knjige „Slovenske Matice“.

2. Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. Karol Sirekelj. I. snopič. Str. 196. — Takega enotnega dela, obsegajočega slov. narodne pesmi, dosedaj še nismo imeli. Gospod pisatelj se je jako potrudil pri nabiranju gradiva in urejevanju knjige. Narodne pesmi so se ohranile v raznih varijantah in predelavah (redakcijah). Gotovo je porabil gosp. pisatelj mnogo časa, predno je vse uredil in pripravil za tisk. Držal se je načela, da je vzel v podstavo dotično redakcijo, katera se mu je zdela najstarejša, in pod črto je navedel razlike ostalih prepisov in kasnejših predelav, katere so natisnjene za glavno redakcijo. Ponavljanje jedne pesmi v raznih varijantah ne napravi slabega utisa, ker vzlasti slovničar z zanimanjem čita in primerja posamezne predelave. Prvi letošnji snopič obsega 58 narodnih pesmi pripovedne vsebine o kralju Matjažu, kraljeviču Marku, Pegamu in Lambergarju, Turkih, Ravbarju, Lavdanu, lepi Vidi, deklici vojaku itd. Prav hvaležni moramo biti gosp. pisatelju, da je spravil slovenske narodne pesmi v jednotno skupino. Opozarjamo tudi cenjene gg. naročnike, če imajo kaj pripravnega gradiva, naj ga pošljejo g. uredniku v porabo na naznanjeni naslov: Wien, I., Salvatorgasse, 12. Redaktionsbureau des Reichsgesetzblattes.)

3. Zabavna knjižnica. IX. zvezek. Str. 144. — Ta knjiga obsega dva spisa. — Prva je povest „Temni oblaki“, spisal Dobravec. Dogodek se vrši v Ilirski Bistrici na Notranjskem. Andreja Lesarja pobije in oropa neznan človek. Deset let kasneje snubi Josip Korenčan ranjkega hčer Gabrijelo. Da bi razdril nameravano zvezo in se tako maščeval nad starim Korenčanom, obdolži Lah Menigo Josipovega očeta, da je on pobil in oropal Lesarja. Sodišče sicer oprostí zatoženega radi pomanjkanja dokazov, a zato se razdre nameravana ženitev. Josip Korenčan skuša dokazati nedolžnost očetovo. Sumi Gašperja Suhorca, ki je odšel ob času uboja na Hrvaško in tam živel deset let. S pomočjo ovčarja Trobca nabere toliko dokazov, da res pokliče sodišče Suhorca pred porotnike. Toda tudi temu ne dokažejo hudodelstva in ga oprosté zatožbe. Ušel bi bil zaslužen kazni, da ni slučajno pokazal profesor Frankič Lesarjeve listnice, katero je kupil pred desetimi leti na Hrvaškem njegov brat od Suhorca. Prestrašeni Suhorec obstane zločin in prejme zaslužen kaznen. Korenčanova in Lesarjeva družina se spravite in praznujete spravo pri dvojni zaroki, Josipovi z Gabrijelo in Ivan Lesarjevi z nečakinjo prof. Frankiča.

Vsebina povesti je prav zanimiva. Značajni posameznih oseb so dobro orisani. Sploh se bere jako gladko ta povest. Omeniti moramo samo nekatere nepopolnosti. Pred vsem je preveč sodnijskih obravnav. Tudi obnašanje Trobčeve je nenavadno. Lahko bi dokazal Suhorcu hudodelstvo, toda odloži svojo izjavo na kasnejši čas. Še le ko pokaže Frankič listnico, privleče Trobec Suhorčovo ovratnico iz žepa in jo pomoli prestrašenemu hudodelniku. Naposled še zažge Suhorčeva žena hišo svojo; mogoče zato, da se je zamogel peljati tudi Ivan Lesar z nevesto na pogorišče, kakor v začetku povesti Josip Korenčan z Gabrijelo? Sicer pa moramo pripoznati, da je ta povest najboljša mej vsemi letošnjimi, katere nam je podala Matica.

Drugi spis je: „Čolnarji in brodniki na Ljubljani in Savi“, spisal Ivan Vrbovec. Znani pisatelj nam popisuje v prvem delu zgodovino čolnarjev na Ljubljani, v drugem pa zgodovino brodnikov na Savi.

Ljubljana je bila že v najstarejših časih imenitna vozna cesta za blago iz Italije ali nazaj tjakaj. Avstrijski vladarji so dobro poznali važnost čolnarske zadruga v Ljubljani. Zato je potrdil cesar Friderik IV. vse stare pravice; isto sta storila cesarja Ferdinand I. in Karol VI. Tudi cesarica Marija Terezija je bila naklonjena ljubljanskim čolnarjem, katerih zadruga je sicer že jela propadati. Josip II.

je razpustil čolnarsko zadrugo, kakor vse organizovane družbe. Po njegovi smrti se je sicer obnovila, a je morala prenehati že leta 1804, ker je postala brez pomena. Potem so se pečali ljubljanski čolnarji z različnimi zabavnimi vožnjami, a tudi to je kmalu ponehalo. Zadnji udarec za čolnarje je bila železnica, ki je stekla l. 1857 iz Ljubljane v Trst. Dandanes prihaja po Ljubljanci le še nekaj drv, peska, kamenja in opeke.

Sava je bila za brodarstvo neugodna zavoljo deročega svojega teka in skoraj neštevilnih in zelo nevarnih skal v svoji strugi. Toda kranjski čolnarji so premagali vse zapreke in promet po Savi je postal prav živahen. Za povzdigo trgovine in prometa v Avstriji vneti cesar Karol VI. je obrnil svojo pozornost tudi Savi. L. 1780 so začeli uravnavati Savo in trebati iz njene struge skale in pečine, ki so ovirale brodarjenje po njej. Zidali so tudi razne prekope, da bi olajšali zvezo mej Ljubljano in Zalogom. L. 1766 je ustanovila deželna gosposka poseben brodarški urad in brodarstvo zadrugo. — Brodarški urad je podpiral brodnike po Savi s tem, da je dal narediti nekaj velikih ladij ter jih izročil izkušenim brodnikom. Gabrijel Gruber je izdelal načrte za ladije z jadrji, a njegovi poskusi so samo požrli ogromne svote. Promet je postajal od leta do leta živahnejši, dokler ga ni popolnoma ustavila železnica, ki je stekla od Zidanega Mosta do Ljubljane in pozneje na druge strani do Zagreba.

Spis je izvrstno sestavljen. Le železi moramo, da nas gosp. pisatelj še pogosto osreči s podobnimi razpravami. Ocenili „Cirilski.“

Tedenski koledar.

Nedelja 22. marca: 5. postna (tiha) evang. Jezusa hočejo kamnjati Jan. 8. Oktavijan m. Ponedeljek 23. marca: Akvila in Pel m. m. Torek 24. marca: Gabriel nadang. Sreda 25. marca: Oznanjenje D. M. Četrtek 26. marca: Teodor šk. Petek 27. marca: 7 žal. M. D. Janez Danuk. Sobota 28. marca: Janez Kapistran. — Lunin spremen: Prvi krajec 22. ob 12. uri 55 m. popoldne. — Solnce izide dne 25. ob 5. u. 56 m., zaide ob 6. u. 16 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. marca.

(Iz nemčurskega brloga.) Aprila meseca vsacega leta volimo v Ljubljani mestne očete. Skokonogi agitatorčki Schwegel-Tavčarjevega kalibra lazijo že dolgo preje od gostilne do gostilne, od delavnice do delavnice in pošiljajo častivredne ljubljanske meščane v april po naročilu svojih gospodarjev. Način pošiljanja se z leti malo izpreminja. Temelj mu je vedno isti. Agitatorček se namreč razkorači pred ubogim volilcem in mu z najrnejšo barvo naslika strahovito pošast pred oči. Ti pošasti nadene ime klerikalizem in potem razvija nekako tako-le svojo nalogo: „Vidiš, človek božji, ti-le klerikalci, ali prav za prav . . . , se hočejo polastiti cele Ljubljane. Poglej jih: tiskarno in bukvarno že imajo, kmalu prično še druga podjetja in potem gorje ljubljanskemu mestu! Vse pojde rakom žvižgat, če ti zmagajo — —.“ Hude besede ne ostanejo brez vpliva in ni se čuditi, če potem pošteni volilec srda in ogorčenosti poln vzroji, da se vse trese pred njim. V dokaz svojih besedij privleče agitatorček o pravem času iz mavhe „Narod“ ali tudi „Delavca“ in s tako natisneno modrostjo do dobra napita svojo žrtvo, da gre pogumno za svojim voditeljem — v april in — na goljaš. Letos so agitatorčki že pričeli svoj lov. Svoji stari pesmi so pridejali novo vrstico. Pripovedujejo namreč, da je č. g. katehet Smrekar kupil neko hišo v Ljubljani in da bo v nji vvedel vse obrte in z njimi uničil ljubljanske obrtnike. Z njim so baje zvezani vsi duhovniki, ki kar žehte po tem, kako bi zadavili obrtni stan. — Ta novica vleče. Obrtniki nič ne mislijo, kako ljubezen kaže nemčurska stranka, ki se sedaj šopiri na rotovžu, do obrtnega stanu, vse so pozabili, kar se je zgodilo in — hajdi proti f . . . ! Uprav tu se vidi, koliko je dosegel slovenski liberalizem s svojimi časopisi in svojim rohenjem proti duhovstvu. Nobena laž ni tako neumna, da bi se proti njim ne verjela, nobena zaušnica, ki jo dajo „narodni“ nemčurji ljudstvu, pa ni tako huda, da bi se brž ne pozabila. Večje ne smisli vendar ni, nego trditev, da bodo duhovniki v svoje vodstvo vzeli vse obrte. Če se č. g. Smrekar trudi, da bi ustanovil zavod, kjer se bodo vzgajali

zapuščeni otroci, bo to menda vsaj deželi in Ljubljani v največji prid. Ljubljanski obrtniki naj vprašajo svoje tovariše v Turinu, kjer je ustanovil don Bosko tak zavod, če kaj škoduje tamošnjim obrtnikom, in izvedel bo ravno narobe, da je marveč po tem zavodu moč in jedinstvo mej obrtnim stanom se ravno povečala. V zavodu se uče dečki sicer res tudi raznih rokodelstev, toda učitelji so jim mestni mojstri. Za prodaj ali po naročilu kakoga meščana se v obče načelno ne izdelujejo obrtni izdelki. Vse, kar se izdeluje, se dela le za porabo kongregacije same, za misijonske potrebe itd. Niti nobene prodajalnice ni v zvezi z zavodom. Pač pa dobivajo turinski obrtniki iz zavoda pomoč in podporo v vseh zadevah. — Nespametno se nam zdi dalje govoriti o ti stvari, ker ljubljanski zavod, ki se ima ustanoviti, je še daleč daleč — v božjih rokah in njegova ideja se da komaj primerjati z Boskovo. Omenjali smo le toliko, da smo izvršili svojo časniško dolžnost in pojasnili, s kakošnimi šalami pošiljajo letos naši narodno-liberalni nemčurji ljubljanske obrtnike — v april.

(Služba božja na Šmarni gori.) V praznik Marijnega oznanenja 25. t. m. bo ob 10. uri na Šmarni gori slovesno duh. opravilo. O Veliki noči in pozneje se bo skrbelo, da bo vsako nedeljo in praznik ob položeni uri sv. maša.

(Nedeljski počitek.) Z Notranjskega, 18. sušca. Ni je menda postave v državnem zakoniku, da bi se tako čudno izvrševala, kakor se izvršuje v našem kraju postava za nedeljski počitek. Znano je, da se dolgo let ni zmenil nikdo na deželi za to postavo; marsikomu pa tudi lansko leto ni ugajal ukaz, da se morajo ob nedeljah prodajalnice zapirati ob tretji uri popoldne. Uvideti je moral vsakdo, da to ni namen te postave. Mogoče, da so uvideli to tudi naši politični predstojniki, kajti razglasil se je nekaj mesecev pozneje ta-le ukaz: Prodajalnice sme biti odprta od sedme do desete ure zjutraj in pa od druge do četrte ure popoldne. Pomen tega ukaza je čuden, čudno pa tudi to, da se je to zglasilo le v prodajalnicah, ki so združene s tobačno trafiko, druge prodajalnice ostale so brez obvestila. To pa ni še vse. Pred dvema tednoma povzeli so nekateri trgovci zopet nov dnevni red; ta pa določa, da smejo biti prodajalnice odprte ves čas do četrte ure popoldne, le med službo božjo naj se zapro. Radi tega je pri nas popolna zmešnjava med kupci in prodajalci. Eni zapirajo po prvem ukazu, drugi po drugem, tretji po novem, nekateri pa tudi po nobenem. Tako se tej postavi v teku enega leta zadostuje na več načinov. Bi li ne bilo prav, da bi se izdal enoten odlok postavnega oblastva, ki bi v tej stvari napravil red? — c.

(Odgovor dopisniku „Slovenskega Naroda“) z dne 7. marca t. l., št. 56. o interpelaciji poslancev Kalana in drugov, radi vodopadne zadeve v radovljiškem okraju. Dopisnik je o tem k večjemu kaj sanjaril, ker pa sanje niso popolnoma zanesljive, tedaj je vse gola fraza. Dopisnik se spodtika v prvi vrsti nad poslanci klerikalne stranke, kakor da so oni iz lastnega nagiba to zadevo v deželnem zboru vprizorili: kajti jednaka dolžnost veže tudi narodne poslance, ko bi bili zastopniki kmetijskih občin. Sicer pa temu odgovoru ni namen pospeševati strankarstva mej gg. poslanci odtosno časnikarji, marveč radi važnosti stvari same in na ljubo resnici zadevo pojasniti. Da bi se odgovor gosp. deželnega predsednika na dotično interpelacijo priobčil, je splošna želja, kar se v resnici ni zgodilo; toda naj si boče kakoršenkoli, s tem stvar še ne bo končana. Ako je Lukež Grile prosil le za polovico vode v mlinskem potoku Zgoša, zakaj pa se je polastil cele vode in še vsa mu na žagi ni zadostovala. Pripomniti se mora, da je bila ta voda pred mnogo leti regulirana jedino mej Novovaščani in posestnikom blejskega travnika. Nadalje dopisnik navaja račune izvedenca, da zamore jarek proti Novovasi le 47 l (?) vode v sekundi vsprejeti; k temu se mora pripomniti, da voda v svoji celoti v poletnem času te mere ne doseže. Dopisnik je v svoji slepoti prezrl prvega izvedenca, kateri se je izrazil, da je žaga radi pomanjkanja vode naravnost smatrali kot nedopustljiva, in temu je sledilo, da ga je Grile zato zavrnil ter si izbral ugodnejšega. Ravno tako prezrl je hudomušni dopisnik izrek poklicanega kulturnega tehnikarja, da Novovaščani potrebujejo za namakanje travnikov in njih gospodarske potrebe do 200 litrov vode v sekundi. Glavno in najhujšo zlobnost pa dopisnik kaže s tem, da je citiral Grilecu poveljno odločbo radovljiškega

glavarstva in nje potrjenje pri c. kr. dež. vladi, ob enem pa zamolčal odločbo vis. c. kr. poljedeljskega ministerstva z dne 28. junija 1895, št. 8955, s katero ste bili prve dve popolnoma uničeni. Proti tej odločbi apeloval je Grile na vis. c. kr. upravno sodišče, koje je poslednje v celem njenem obsegu popolnoma kot pravilno odobrilo. Laž je, da je glavarstvo L. Grilca takoj, ko je izvedelo, da je on vkljub pritožbi posestnikov iz Novovasi žago dodelal in žagati pričel, kaznovalo z visoko globo 25 gl. Resnica je ta, da so Novovaščani vedno glavarstvo s prošnjami nadlegovali, naj se žaga ustavi, toda uslišani niso bili. Vsled tega se je polastil Grile smeje vode do zadnje kaplje ter je žagal čez tri mesece (t. j. od 15. julija do 17. oktobra), kar je povzročilo, da Novovaščani niso imeli potrebne vode ne v potoku in ne v vodnjakih. V skrajni sili napravili so posestniki v Novi Vasi skrajno nujno pritožbo na vis. c. kr. poljedeljsko ministerstvo o tej zadevi, a glavarstvo se tudi ministerski zapovedi ni pokorilo. Napravila se je druga, tej podobna pritožba na ministerstvo, ona šele je segla glavarstvu do živega — žaga se je vstavila. Grilecu priklopljena, takozvana visoka kazen ni znašala 25 ampak le 10 gid. Ta kazen bila je vsekako malenkostna vsaj vendar § 48. prestopkom vodno vpravo vravnavajoče postave napoveduje globo od 5—150 gid., poleg tega bila je ta druga, oziroma tretja kazen v zadevi te žage. Sedaj naj merodajni krogi presodijo, je li okr. glavarstvo v Radovljici postopalo korektno ali nekorektno. Dopisniku pa dobrohotno svetujemo, zdrževati se vživanja pogretega gulaša, da se izogne kaki huiši politično-epidemični bolezni. Da bi voda po omenjeni strugi vedno tekla, je splotka od strani Grilca, kakor tudi, da morata vasi Vrbnje in Gorica iz hudournika Zgoše vodo dobivati. Ta pravica ni vtemeljena v nobenih spisih, niti v dotičnih odlokih ne priča nobena črka o tem, kar se tudi v resnici godilo ni. S temi terjatvami prišlo se je šele po ustavljenji žage na dan, z namenom, da bi se zopet oživila. Ako se nadepolni dopisnik hoče o tem prepričati, naj se blage volje potruditi izvoli, podati se k glavarstvu, kjer se nahaja zapisnik z dne 22. febr. t. l. o zaslišanju zastopnikov radovljiške okolice glede nameravane naprave vodovoda. Ondi sta zastopnika imenovanih vasij izrekla, da ne potrebujejo vodovoda, ker ima vsak posestnik svojega, dva ali celo tri vodnjake in jim tedaj vode nikdar ne primanjkuje. Res teče radi te vode pravda v pravnem potu, in to le proti Grilecu, ker on, posebno kot tujec nima nobene pravice pri tej vodi, in ako radi te tožbe glavarstvo ne more odločevati, zakaj pa je odločevalo takrat, ko je žago dovolilo. Res je tudi, da živina boleha, in to ne radi preobite vode, koje na njih travnike sila malo dospe, ampak radi otrvane vode od strani suknarskih tovarn, katerim je vodja znani Grile, kar so izvedenci iz ozirorov zdravstvenega stanja, posebno povdarjali. Temu v odpomoč vršila se je dne 15. oktobra 1892 komisija polit. oblasti na lici mesta, a storilo se ni ničesar, niti o kakem odloku v tej zadevi ni duha ne sluha. To naj velja kot bistveni odgovor na zgoraj citirani dopis. Sedaj pa naj si radovljiško glavarstvo in Lukež Grile vsled omenjene interpelacije odvzeto čast ali nečast nepristransko mejsebojno razdelita.*

(Iznajdljivost ljubljanske policije.) Organi našega mestnega redarstva so pred nedavnim pokazali, da so kaj malo izurjeni v preiskovalni stroki. Slučaja, ki je dovolj žalosten in ob enem sramoten, na tem mestu ne bomo obširneje pojasnovali, ker nočemo, da bi ta zadeva še bolj prišla v javnost in vzbujala nezadovoljnost razsodnih meščanov, ampak povemo le znanemu detektivu na uho, da nikakor ni korektno postopal 19. januarija letos, ko je s pretenjem hotel izviti iz njemu znane osebe potrditev neresnice, izrekel obsodbo brez najmanjšega dokaza, ukazal osebo zapreti in njeno podobo uvrstiti mej hudodelce. — O tej stvari ne maramo izgubiti nobene nadaljne besede, napisali smo te vrste le radi tega, da se v bodoče ne gode na našem magistratu temu podobni slučaji.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani) od 8. marca do 14. marca 1896 je bilo novorojenih 17, umrlih 20; mej njimi za dušljivim kašljem 1, za vrtico (davico) 6, za jetiko 1, vsled nezgode 1, za različ-

* Temu jednak odgovor poslal je dopisnik „Slovenskemu Narodu“ dne 11. t. m. a ta ga ni vsprejel, niti na zopetno zahtevanje z štirimi podpisi; zahtevali smo naš dopis nazaj za priložene znamke in tudi to se ni zgodilo.

nimi boleznimi 11; med njimi 3 tuji in 5 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škaričico 5, vrtico 8.

(Baron Mac Nevin in slovenska imena.) Ministerski predsednik grof Badeni je nedavno v državnem zboru poudarjal, da morajo uradniki kot taki vzdržati se vsake politike in stati nad strankami. Kako se ministrove besede ne izpolnjujejo, imamo na Koroškem le preveč žalostnih izgledov! — Ze večkrat smo morali zavrniti početje gosp. celovškega okrajnega glavarja zoper slovenščino. Katoliško-politično in gospodarsko društvo za Koroško je imelo z njim že več pravnih zaradi slovenskega uradovanja, istotako nekteri občinski zastopi, in vedno je baron Mac Nevin — pogorel, pravica pa je zmagala! Ze prej večkrat in sedaj zopet se je Mac Nevin lotil slovenskih imen, katerih pravilna pisava ga bode v nemške oči, ko jih vidi na kakem uradnem spisu. Vrlima rodoljuboma gg. bratoma L. in M. Zablačan v Glinjah je poslal ta le strogi ukaz: „Na podlagi cesarskega odloka od 20. m.lega travna leta 1854, št. 96, drž. zakona se vam naroča, da pišete svoje družinsko ime v pravem pravopisu, kakor stoji v glinjskih maticah, Sablatzchan, in ne kakor doslej napačno Zablačan. — Če ne storite po tem ukazu, imate pričakovati strogo kazn.“ Ta ukaz bi delal vso čast kjer si bodi v Turčiji, na Ruskem, toliko razvpitem, pa bi bil gotovo nemogoč! Gospod c. k. okrajni glavar Mac Nevin menda ne vé, da je visoka c. k. vlada z odlokom dne 11. vel. srpana 1848 sedanji slovenski pravopis (gajico) odobrila in uradno uvedla, sklicuje se po svoji stari navadi na odlok iz l. 1854.; najlepše pa je, da oni odlok niti ne govori o imenih in pravopisu, marveč o ugledu (časti) političnih in policijskih uradov! Govori se le o pisavi, „ki je raztaljiva za urade“. Po tem takem sodi g. baron, da je slovenska, od visoke vlade potrjena pravilna pisava slovenskih imen „raztaljiva“ za visoke urade in njih voditelje! Drugače si njegovega ukaza ne moremo tolmačiti. — Uprašamo pa: kaj se zgodi s tistimi učitelji in drugimi uradniki, ki pa čijo slovenska imena, jih spreminjajo z mnogimi „tsch“, „gg“ itd., da jih je komaj zopet spoznati?? Kdaj se bo proti onim izvlekel na dan kak ukaz, veliko bolj upravičen, kakor pa navedeni. Po ukazu se sklicuje na farne knjige. Vprašamo: s koliko pravico pa so se tam pačila in se še pačijo slov. imena? Ali se stara krivica nikoli ne sme popraviti? In po državnih temeljnih zakonih imamo tudi Slovenci pravico, da pišemo rodna svoja slovenska imena tudi v slovenskem pravopisu. Vzeli ste nam že toliko, pustite nam vendar še lepo slovensko ime! Gg. brata Zablačan sta se zoper Mac Nevinov ukaz pritožila in upamo, da se bo kmalu skazala pravica!

(Iz celovške škofije.) Na župnijo Čače je prezentovan tamošnji provizor čg. Fr. Havliček, na predmestno župnijo sv. Lovrenca v Celovcu, č. g. Ant. Mikuluš, ekspozit v Rablju. — Č. g. S. Jörg, kaplan v Hüttenbergu, je premeščen v St. Jur ob St. Vidu za provizorja, č. g. V. Janku, provizor v Löllingu, kot kaplan v Hüttenberg. — V St. Pavlu je umrl č. o. Bert. Kumer, O. S. B., star 31 let. N. p. v m! Modestovo društvo za pomoč bolnim in onemoglim duhovnikom krške škofije je imelo lani 202 ude. Dohodkov je 6005 gld. 18 kr., troškov 5929 gld. 17 kr. Podpor se je dalo 860 gld. Društveno premoženje iznaša 56.630 gld. Načelnik društvu je preč. gospod Lambert Einspieler. — Devetdnevne pobožnosti na čast sv. Jožefu so obhajali pri č. uršulinkah v Celovcu. Verniki so se udeleževali v zelo velikem številu. Veliki kip rednika Jezusovega, ki je v cerkvi na stranskem oltarju v tem mesecu za češčenje izpostavljen, napravil je slovenski rojak, akademični kipar gospod Al. Progar v Celovcu. Delo hvali mojstra, ker ta kip je v resnici lepo izdelan in tudi cena ni pretirana.

(Raznoterosti s Koroškega.) Poroča se nam: Celovski porotniki obsodili so na smrt 74 letnega prevžitarja I. Kopp iz zgornje labudske doline zbog zavratnega umora. Zamešal je strup v jed, da bi zastrupil svojo sinsho. Jedla sta od jedi otroka; deklica je umrla, fanta so še rešili. — V Celovcu so dne 17. t. m. zaplenili 70 svinj, ki so jih prignali na semenj preko Beljaka iz Bosne. — Svitli cesar se je vozil dne 16. t. m. iz Mentone preko Koroškega na Dunaj. V Glandorfu, kjer se mu je poklonil dež. predsednik, je obedoval. — Liberalci so se zopet spomnili naše Mohorjeve družbe in jo kar besno napadajo po svojih listih. Bode jih v oči

ogromno število Mohorjanov! Svojim vernim bralcem natvezajo debelo raso, da je mej udi — dobro štetih 10.000 Nemcev (sic!!), celo nemški župani (Mišel), tresi se!) in sami voditelji Nemcev, Aueršpergi itd. Nemške liberalce mora kar preletavati strah, ko bero take grozovitosti, zlasti če so toli prebrisani, da jih celo — verujejo!

(Iz Celovca) dne 18. sušca. V poročilu o častni diplomu, katero je poklonil tukajšnji mestni zbor dež. predsedniku (št. 62), se mi je vrinila pomota. Ribič ni ponujal rib v slovenskem marveč v nemškem jeziku. Menih ga zanje vpraša v slovenskem jeziku. Ribič zato začne preklinjati Slovence, češ, da v petdesetih letih tu okrog ne bode več Slovence. Menih ga zavrne, a zastonj, zbog tega mu zagrozi:

»Boš v kamen se spremenil
In tu na trgu stal,
Dokler bo kak Slovenec
Še todi stanoval!«

In res se je spremenil ribič v kamen, in

»Let petdeset preteče
Preteče tri sto let
Pa čas še priti neče,
Ko ribič bo otét!«

Sliko tega kamnitega ribiča poklonili so naši mestni očetje na omenjeni diplomu g. bar. Schmidt-Zabiérow-u. Li ni res zanimivo naključje, da dobi naš zagrizjeni nasprotnik tako darilo? Nehote je ultranemška gospoda na rotovžu udarila po zobeh sebe in svojega slavljence! — Ta slavljencec gosp. baron Schmidt-Zabiérow se je potrudil celo osebno dne 17. t. m. k seji mestnega zbora, da se zahvali mestnemu zboru za imenovanje ali tudi za „Kamnitega ribiča?“ No, taka javna zahvala je bila res potrebna po komediji, ki se je igrala na našem „rotovžu“, ko je šlo za to imenovanje. Nj. eks. je imel tudi nagovor, v katerem se je izrekel, naj se Celovec razvije kot mesto za tužce! Namignil je tudi, da se hoče podati v počitek v Opatijo. Mi le želimo, naj se to čim preje izvrši, in naj potem nj. ekscelencija v divni slovanski Riviéri uživa čim najdaljši „zasluženi“ počitek. Ga bodo-li tam motili hrvatski glasovi, kakor ga v Celovcu motijo slovenski — bomo bržkone še čuli!

(Moč navade.) Iz Londona poročajo listi 8. t. m. nastopni dogodek: Kanonik Gore je zadnje nedeljo pri pridigi v westminsterski cerkvi povedal, da je neki tat nevarno zbolel. Mej dolgo boleznijo se je spravil z Bogom in prejel sv. zakramente. Ko je duhovnik molil pri njem molitve za umirajoče, tedaj zasliši iz bolniške postelje glas: „Gospod, pazite na uro!“ Duhovnik pogleda na posteljo in vidi tam tatu mrtvega, a v njegovi roki vidi svojo uro. Volja, dejal je govornik, ni bila dovolj močna, da bi se ustavila nagonu roke, toda močna dovolj, da je z glasom oporekal proti tatvini.

(Najstarejši recept na svetu.) Neki francoski zdravniški list objavlja najstarejši recept, kar jih je najti. Na starem egiptskem „papyru“ je namreč neki angleški zdravnik razvozljal neki recept. Gre se zato, kako bi se pospešila rast lasem na glavi Chate, matere dvanajstega kralja iz prve egiptovske dinastije, ki je vladala kakih 1000 let pred Kristusom. Recept se glasi: Pasje tace 1 del, datljev 1, oslovega kopita 1, skuhati je to vse v olju in s tem treba krepko in večkrat namazati glavo. — „Ta pripomoček“, omenja neki strokovni list, „se zdi, da ni ne boljši, ne slabši, kakor jednake vrste zdravniški pripomočki.“ Kakor je videti, v tem oziru zdravniška veda ni prav nič napredovala.

(Kralj Menelik na svoje vojake.) Zelo zanimiv je nagovor, s katerim je navduševal abesinski kralj svoje vojake pred bitko pri Adui. Glasi se namreč doslovno: „Poslušajte me, nem naj pa postane oni, ki je sovražnik naše vere in domovine! Poslušajte me, nem pa naj postane, kdor sovraži Menelika, vladarja! Poslušajte me, nem pa naj bode, kdor je sovražnik Marije Device! Do danes je milostno obvaroval Bog našo Etiopijo. Dovolil nam je, premagati sovražnika in pomoči naši domovini. Po božji milosti sem dosedaj vladal, toda ne skrbi me, ako mi je odločen konec življenja, kajti smrt je vsem nam odločena. Toda do današnjega dne me Bog ni nikdar ponižal, in me bode ohranil tudi v bodoče. — Sovražnik se je pripeljal čez morje; prekoračil je naše meje in namerava uničiti našo vero in domovino. Vse sem prenesel in se dolgo časa pogajal, da bi obvaroval našo deželo, ki je v zadnjih letih dovolj trpela. Toda sovražnik prodira nadalje; on preti naši pokrajini in našemu ljudstvu, kakor delajo

krti. Sedaj je dovolj. S pomočjo tvojednega Boga nameravam braniti našo deželo in zavrniti usiljenca, ki noče slišati. Vsak, kdor ima moč, naj me spremlja, in kdor nima moči, naj moli za nas za vseh našega orožja. Votadorji (stalna armada) naj se vsi združijo v glavnem taboru v Djironi, Fauni (brambovci) naj kar mogoče naglo skrbje za živež, da morem pozvati k orožju vse svoje podpoveljnike. Ni jeden ne sme ostati doma! Vsak mora iti na bojišče za svojo domovino in svoje ognjišče. Hočem videti okrog sebe vse bojvne! To Vam bodi naznanjeno!“

(Miš v kožuhu.) V ogerski občini Batka se je pripetil te dni po poročilu „Pester Lloyd“ naslednji dogodek: Zena nekega ondotnega premožnega poljedelca se je hotela podati v bližnjo vas k svoji znanki in je oblekla kožuh. Toda kako se prestraši, ko čuti nekaj živega na hrbtu. Z največjim strahom je vrgla od sebe kožuh in z začudenjem opazila, da je skočila miš izza kosmate podloge. Zena se je tako prestrašila, da je nezavestna padla na tla. Čez nekoliko časa se je zopet zavedla, toda jela je bloditi in vsa zdravniška pomoč je bila zaman. Kmalu na to jo je napala mrzlica. Po preteku nekaj ur je zaklicala: „Miš mi je pregrizla srce“ ter se zgrudila mrtva na tla. — Si non é vero, é ben trovato.

(Semnji po Slovenskem od 23. — 28. marca.) Na Kranjskem: V Zagorju (na Notranjskem), v Dovskem, Rovtah, Zdenski vasi, Kostanjevici, pri sv. Leni; 26. v Lukovcu, v Dolu, v St. Jurju, na Dolih; 27. v Bruniku, Cerkljah, Hotemozah in v St. Gotardu pri Trojani; 28. v Žužembergu. — Na Slov. Stajerskem: 23. v Sevnici, v Marenbergu (na Savi); 26. v Artičah, na Teharjih, v Dobovi; 27. v Braslovčah, v Lembergu. — Na Koroškem: 26. v St. Lenardu. — Na Primorskem: 26. v Gradiški, v Ogleji.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: gospod Dragotin Hribar, lastnik tiskarne v Celju, 5 gld.; sl. okrajna posojilnica v Mokronogu 15 gld.; prva belokranjska ženska podružnica v Črnomlju po gđ. Olgi Haringovi skupiček zabavnega večera 23 gld. 15 kr.; Ormoška ženska podružnica 57 gld. 51 kr. — Zaradi plačevanja dveh šolskih poslopij je podpisano blagajništvo postalo pasivno in milo prosil rodoljube, da mu pomagajo iz zadrege.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Ljudska posojilnica v Ljubljani.) Z odlokom c. kr. deželnega kot trgovskega sodišča z dne 14. marca 1896. št. 1950, dovolil se je vpis novih pravil z dne 23. februarja 1896 v zadružni register. Po novih pravilih ta posojilnica ni več omejena na ljubljanski sodni okraj, nje okoliš je marveč odslej neomejen, tako da jej lahko pristopajo udje iz cele dežele. Ljudska posojilnica je sedaj v stanu, izvrševati nalogo centralne posojilnice na Kranjskem in se bode tudi prizadevala, vstrezati tej nujni potrebi. Hranilne vloge, ki se sprejemajo od vsacega, naj si bode ud zadruga ali ne, se obrestujejo po 4½ odstotkov.

(Narodna čitalnica v Postojini) vabi h koncertu, katerega priredi dne 22. marca t. l. ob 8. uri zvečer v steklenem salonu gosp. Vičičevega hotela v korist postojinskim ubogim. — Vspored: 1. Ortega: Stopaj „Saragosa“, svira godba na lok. 2. Nedved: „Nazaj v planinski raj!“ besede S. Gregorčiča, poje čitalniški mešani zbor. 3. Gounod: Polonsaise iz opere „Faust“, godba na lok. 4. Dr. B. Ipavic: „Pozdravljam te, gorenjska stran“, poje čitalniški mešani zbor. 5. Gleisner: Polka frang. „Amazone“, godba na lok. 6. Pahor: „Domovini“, besede S. Gregorčiča, poje čitalniški mešani zbor. 7. Emeršič: „Mürzklänge“, godba na lok. 8. Förster: „Ljubica“, besede Pagliaruzzi Krilana, poje čitalniški mešani zbor. 9. Emeršič: „Planinska pesem“, solo za krilorog, godba na lok. 10. Pahor: „Slovo novince od ljubice“, v slovenskih narodnih pesmih, poje čitalniški mešani zbor s spremljevanjem orkestra. 11. Parma: „Narodna koračnica“, godba na lok. — Ustoppina s sedežem 40 kr., brez sedeža 20 kr. — Preplačila se z ozirrom na blagi namen hvaležno sprejemajo. — Vabila se razpošljejo samo društvom.

Odbor.

(Odbor konjerejskega odseka) kmetijske družbe je imel 2. t. m. sejo, pri kateri se je konstitoval ter volil načelnikom gospoda državnega poslanca in graščaka Fr. Povšeta, njega namestnikom g. Fr. Seuniga, graščaka v Bokalcu. — Odbor je določil za letošnja premovanja konj naslednje dneve: 31. avgusta v Bohinjski Bistrici, meseca septembra pa: 1. v Lescah, 2. v Kranju, 3. v Kamniku, 4. na Vrhniki, 5. v Ribnici, 12. v Trebnjem in 14. v St. Jarneju.

Telegrami.

Dunaj, 21. marca. Vlak „Glasbene Matice“ je došel na Dunaj ob 11. uri, navdušeno pozdravljen. Govorila sta Šuklje in Vencajz. Pristrčno so vlak pozdravili tudi na kolodvorih v Litiji, Celju, Poličanah, Mariboru, Gradcu. Žurnalistika dunajska je koncertoma zelo simpatična.

Dunaj, 21. marca. Cesar je vsprejel danes dopoludne ogerskega ministerskega predsednika barona Banffyja v zasebni avdijenci.

Dunaj, 21. marca. Budgetni odsek je vsprejel v podrobni razpravi nespremenjeno prvih 8 točk vladne predloge glede zboljšanja plač državnih uradnikov. — Odsek za volilno reformo je izvolil z 20 glasovi posl. Götza za poročevalca pri razpravi v zbornici.

Dunaj, 21. marca. Pogajanja glede obnovitve pogodbe so se včeraj jela nadaljevati v palači ministerskega predsednika. Predmet sedanjih posvetovanj je carinska in trgovinska zveza.

Berolin, 21. marca. Nemški cesar in cesarica odpotujeta v ponedeljek opoludne čez prelaz sv. Gotarda v Genovo in se podasta 25. t. m. v Neapol.

Pariz, 21. marca. Ameriškega ekskonzula Wellerja, katerega je francosko vojno sodišče obsodilo radi vohunstva na 20letno ječo, so včeraj pomilostili.

Rim, 21. marca. V zbornici se je nadaljevala včeraj nadaljna razprava o vladni predlogi. Razni poslanci so zahtevali, da se odpokliče armada iz Afrike. Poslanec Taroni odločno napada takozvano vojaško stranko, ki je jedina za nadaljevanje vojne. Po nekaterih nadaljnjih napadih na bivšo in sedanjjo vlado se je debata zaključila.

Rim, 21. marca. Včeraj je predložila vlada zbornici zeleno knjigo o vojski v Afriki od dne 3. do 8. marca. Mej posamnimi vladnimi naredbami se nabaja v nji tudi brzojavka Moccennija, v kateri pooblašča generala Baldissero, naj zapusti Adigrat in Kasalo. Nadaljna ministerska naredba pooblašča Baldissero, da prične mirovno pogajanje z Menelikom.

Rim, 21. marca. „Agencia Stefani“ se poroča iz Masave: Derviši so napadli 18. t. m. štirikrat italijanske čete pri Kasali, vendar so se pa morali umakniti (?)


Carigrad, 21. marca. Minulo noč je razsajal v Stambulu grozen požar, ki je uničil 60 hiš, mej temi tri šolska poslopja.

London, 21. marca. V teku včerajšne debate je izjavil podtajnik Curzon, da je angleško vlado zelo neprijetno iznenadilo poročilo italijanske vlade o predstoječem napadu dervišev na italijansko posadko v Kasali.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrišina v 24. urah v mil.
20	9. zvečer	738.2	6.8	sl. jez. d.	jasno	
21	7. zjutraj	738.8	1.3	sl. svzh.	megla	0.0
	2. popol.	737.0	18.4	brezv.	jasno	

Srednja večerajšna temperatura 8.0° in za 3.4° nad normalom.



230 1-1

Pretužnim srcem javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsegamogočni poklical k Sebi iskreno ljubljenega očeta, brata, strica in starega očeta, gospoda

Janeza Vrhovec-a

meščana, hišnega posestnika in dlmnikarskega mojstra,

danes v petek, dne 20. t. m., zvečer ob 8 uri, po kratki, mučni bolezni, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče, v 70. letu starosti.

Pogreb pojde v nedeljo, dne 22. marca, popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti na sv. Petra cesti št. 52 na pokopališče k sv. Kristofu.

Sv. maše zadošnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Nepozabni pokojnik bo di priporočen v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dne 20. marca 1896.

Žalvujoči ostali.

Izjava.

Spodaj podpisani izjavim, da vse, kar sem jaz zoper **August Terpinca**, načelnika meščanske korporacije v Kamniku govoril, je bila laž, oziroma agitacija zoper njega pri prihodnji volitvi.

V Kamniku, dne 20. marca 1896.

Janez Grošel,
meščan.

229 1-1

Nemebloyana mesečna soba

se takoj ali s 1 aprilom, odnosno 1. majem odda.

Natančneje pri kamnoseku **Vodniku** Koldvorske ulice št. 34. 231 1

Stavbeno podjetje

(koncesijovani zidarski mojster)

se priporoča

za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 191 8-4

Ivan Pittini, Kongresni trg 12.

Pristni medicinski malaga

vsele kemične razkrojbe priznane izvrsten, pristen malaga za okrepilo bolehalim, bolnikom, prebolelim, otrokom itd., trpečim vsled pomanjkanja krvi in proti slabostim želodca izvrstno učinkuje, dalje

sherry, madejra, inozemska vina, francoski konjak itd.

v literskih in polliterskih steklenicah imajočih oblastveno potrjeno varstveno znamko

inozemske vinske trgovine na debelo Oskar Dudić in drug.

se dobiva v Ljubljani v

lekarni **J. Mayer**, pri zlatem jelenu' na Marijnjem trgu.

Opazka. Za nedvomno pristnost in izvrstnost jamčimo le tedaj, ako je na zamašku, ovitku in napisu utisnjena naša tvrdka: Inozemska vinska trgovina na debelo O. Dudić & Co.; naše etikete so oblastveno potrjene ter se proti ponarejanju ostro postopa. 144 3-1

Ana Rupnik

izdelovalka umetnih cvetlic

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 13,

priporoča se prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v izdelovanje vsakovrstnih šopkov za cerkev in altare, vencev za bandera in razne cerkvene slovesnosti, kakor tudi

popolne oprave za nove maše

po primerni ceni. 189 6-4

Deželni slatinski kisl vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih avtoritet.

Tempeljevi vrelec

je najboljša osvežilna namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo za obolele prebavne organe

Razpošilja kopeliščno oskrbnitvo v Rogaški Slatini na Štajerskem. 223 20-1

Glavna zaloga pri **J. Kalteneckerju**, Dunaj XVIII/2.

V Ljubljani pri **M. Kastnerju** in **J. Liningerju**.

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!



IG. HELLER na Dunaju

II/2 Praterstrasse 49 2-1 208

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Dovoljujem si p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem otvoril svojo

prodajalnico za čevljarske izdelke

v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 17 v Uršulinskem poslopju.

Priporočam se preč. duhovščini in slavnemu občinstvu za množične naročbe in se bodem prizadeval, zadovoljiti svoje naročnike v vsakem oziru z dobrim, solidnim delom in nizko ceno. Izdelujem čevlje vsake vrste po najnovejšem kroju do najbolj jednostavne oblike.

Ljubljana, 11. marca 1895. 227 2-1

Josip Smerkol,

preizkušen čevljar, izvežban na c. kr. tehnološkem obrtnem muzeju na Dunaju.

Najboljše sredstvo proti stenocam, bolham, kuhinjskemu mrčesu, moljem, zajedalkam domačih živalij.



„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot nobeno drugo

sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi najbolj poznato ter uporabljeno. Njega znaki so: 1. zapečaten steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Uradniško konsumno društvo,	Mihael Kastner,	Karol Planinšek,
Ivan Fabian,	J. Klauer,	Jernej Reitz,
Karol J. Holzer,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Ivan Jebračnik,	Anton Krisper,	Iv. Ev. Wutscherja
Anton Ječminek,	Peter Lassnik,	nasl. V. Schiffer,
Jeglič & Leskovic,	Mihaela Lavriča	Ivan Luckmann-a
C. Karinger,	nasl. F. Grošel,	nasl. A. Stacul,
J. Kastner,	Alojzij Lenček,	M. E. Supan,
	Ivan Perdan,	Franc Terdina,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu in Cirknici. 225 15-1

Izvirnik: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.



Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ruđeče vrelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshubler kislá voda.

10 13

Za slabotne

bolehave vsled pomanjkanja krvi in na živcih, blede in slabotne otroke: izvrstnega okusa in preizkušene učinka je železnato vino lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta) priporočeno od mnogih zdravnikov. — Pol literska steklenica velja 1 gld., pet pol literskih steklenic gld. 4.50. (122 50-5) 2

Umrli so:

19. marca. Marija Mohar, delavčeva vdova, 61 let, Rimska cesta 5, paralyzis pulm.

V deželni bolnišnici v Vodmatu:

14. marca. France Koleša, samski ubožec, 65 let, ostarelost.

15. marca. Antonija Dilinger, žena steklarja, 47 let, jetika.

18. marca. Notburga Jeglič, žena mizarja, 50 let, jetika.

Antonija Turk, samska uboga, 56 let, pljučnica.

19. marca. Matija Fink, samski ubožec, 54 let, jetika.

Dr. Rose balzam

za želodec

iz lekarne 47 26-5

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo, katero pospešuje slast in prebavljenje ter odvrta počasi in lahkotno.

Opomin! Vsi deli zavoja imajo poleg odtisnjene oblastvene potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala stran, na vogalu Spornerejeve ulice.

Velika steklenica velja 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vseh avstro-ogerskih lekarnah.



Sidro Liniment. Capsici comp.

18-7 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-29

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti je v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.



Brivska zadruga

naznanja slavnemu občinstvu, da bodo

brivnice na Velikonočno nedeljo

celi dan zaprte 282 3 1

vsled državne postave o nedeljskem počitku.

Jožef Boltezar,

mašinst, 233 1-1

išče službe. — Več pové uredništvo „Slovenca“.

8 zlate
15 srebrnih
kolaju,
12 častnih in
priznanih
diplom.

250 7

Franc Iv. Kwizda.

Varstvena



znamka.

Kwizdov

korneuburski živinoredilni
prašek,

dijetično sredstvo za konje in ovčad.

Z najugodnejšim vspehom rabi se že nad 40 let v vseh večjih hlevih proti pomanjkanju slasti, slabemu prebavljenju, v zboljšanje ukusnejšega in izdatnejšega mleka.

Škatlja velja 70 kr., pol škatlje

35 kr.

Pazi naj se na
varstveno znamko
in zahteva le
Kwizdov
Korneuburski
živinored. prašek.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
Korneuburg pri Dunaju.

331 20-17 II.

Dobiva se v
vseh
lekarnah in
droguerijah
prodajal-
nicah avstro-
ogerskih.

Stanovanje

s 4 sobami in stranskimi prostori se oddá takoj v tretjem nadstropju novozgrajene hiše na Tržaški cesti. — Vpraša naj se pri F. Supančiču, Rimska cesta št. 16. 214 (3-3)

Št. 423.

Natečaj.

212 3-2

Za razširjanje pokopališča v Trnovem se bode v svrhu prevzetja dela vršila dné 30. sušca t. l. na lici nameravane zgradbe

ustna minuendo-licitacija.

Skupni troški proračunjeni so na 2284 gld. 19 kr. — Podjetniki se vabijo k udeležbi z dostavkom, da jim bo v slučaju prevzetja položiti 10% varščine.

Načrt, proračun ter natančnejši pogoji razvidijo se ob uradnih urah pri podpisanem občinskem uradu.

Županstvo Trnovo na Notranjskem,

dné 13. sušca 1896.

Javna zmanjševalna dražba

za razširjenje šolskega poslopja v Ribnem

se bode vršila 15. dan aprila 1896 dopoldne ob 11. uri v šolskem poslopju v Ribnem pri Bledu.

Načrt, proračuni in dražbeni pogoji so na razpolago pri krajnem šolskem svetu v Ribnem. — Zahtevalo se bode 10% jamščine.

Stroški so proračunjeni:

Zidarsko delo	2510	gld. — kr.
tesarsko delo	620	" — "
mizarsko delo	200	" — "
ključavnničarsko delo	120	" — "
steklarsko delo	51	" 27 "
barvarsko delo	43	" 11 "
lončarsko delo	139	" 70 "
naprava jedilne shrambe v pritličji	40	" 15 "
šolska uprava	119	" 85 "
neprevidni stroški	15	" 92 "

Skupaj 3860 gld. — kr.

Krajni šolski svet v Ribnem,

dné 15. marca 1896.

224 1-1

Predsednik: **Jožef Mulej.**

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-4

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljaajoč zanesljivo, strokovnjaško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Franc Stupica

trgovina z železnino

228 6-1

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1

priporoča svojo veliko zalogo

traverz, železniških šin, roman- in portlant- ce-

menta, štorij za obijanje, vsakovrstnega železa

za vezi, štedilnikov, in sploh vseh k stavbam po-

trebnih reči po jako znižanih cenah.

Št. 30 pr.

Razpis službe.

205 3-2

Na kirurški oddelku deželne bolnice v Ljubljani je oddati

definitivna služba asistenta

z letno plačo 800 gld., s pravico do 4 v pokojnino vstetih petletnic po 100 gld. ter s pro-tim stanovanjem, prosto kurjavo in razsvetlavo.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, domovinski pravici, o doktoratu vsega zdravilstva ter o dovršitvi kaknega operacijskega tečaja, o dosedanem službovanji ter o znanji slovenskega ali kaknega drugega slovanskega in nemškega jezika

do dné 4. aprila 1896

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

Ljubljana, dné 5. marca 1896.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 105 24-4

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih

in budilnih ur

in le dobre do najfinejše kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.



Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj oenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejša do najfinjša oblike.

IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastojni pristrojev za vozarenje.
in franko.



HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini vzhledno svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršitih.
Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po niski ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča
priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v
najnatanejšje izdelovanje
**monštrano, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljšje kovine po poljubnem slogu
in po niski ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatař, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izdelo-
vanje cerkvenih in sobnih del po niski
ceni in priznana natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvitke in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lectar, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gladališna ulica št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitanec
in medenina prav po niski ceni. Zaloga
in prodaja izvršnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopjij
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.



BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvljo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v nujno
stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnaté barve v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata spadajočih
lepo svojo trpežno v ognji iz-
delanih predmetov po
zalogo prav niski ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kallš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar v LJUBLJANI
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.



Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgov. na z južnim sadjem in zelenjadj
v Ljubljani, Semeř šče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga rezilnega orodja
in kirurških instrumentov.
Ljubljana **Alojzij Vanino** Ljubljana
Stari trg 6. Valva orjev trg 4.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po niski ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarški mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključje iz aluminija. Posebej
še se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik **A. Paichel**
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

FR. TOMEČ
pozlatař v Ljubljani, Streliške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatařskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko cenó.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt v Ljubljani
Marje Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapeci-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.



Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz veljblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvršne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarske ulice 3
se priporoča prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpriprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po niski ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primoljajh, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Lapponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani pristrčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo bolehamim
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepča želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

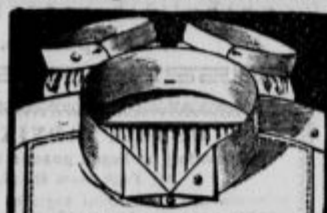


Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debeločin drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.



Oskrbi oprave za novorojenčke.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gid. 1-10 do 2-70
šest " " 6-25 " 15-

Srajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gid. 1- do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75

Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gid. 1-40
šest gid. 4-50 do gid. 7-50

Dvanajst ovratnikov
od gid. 1-80 do 2-20.

Dvanajst manšet
od gid. 3-30 do 4-60.

12 predlog.
(Vorhemden)
od gid. 3-25 do 5-

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 12

J. Bendik-ova

v Št. Valentinu na Nižjeavstrijskem



**maščoba za
mazanje in likanje**

je najbolje sredstvo
za ohranjenje usnja

in se dobiva
v Ljubljani
le pri trdki

Karol Weber
v Špitalskih ulicah.

Pred ponarejanji svári se sl. občinstvo. 112 25-3

Prečast. duhovščini, stavbinskim mojstrom, hišnim gospo-
darjem in sl. občinstvu najljubneje javljam, da sem

otvoril kleparski obrt

v Mostah pri Ljubljani št. 66

in se priporočam za vsakojaka v to stroko spadajoča stav-
bena in galanterijska dela in popravila, stavljeno stranšč
in kopol (banje) ter jamčim za vestno, ceno in natančno iz-
vrševanje vseh naročb.

Vsako more se sam o nizkej ceni in dobri postrežbi
prepričati, posebno ker mi je mogoče radi nizke stanarine
zunaj mesta in drugih manjših stroškov ceneje naročila izvrševati.

Naročbe se prejemajo ustno in pisмено in proračuni se
dobé v Mostah pri Ljubljani št. 66.

Ivan Wostner,
kleparski mojster.

180 5-3

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubneje, da sem po potresu 15. aprila
opu stil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52-45

najraznovrstnejših klobukov



cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

samo na
na Starem trgu
(pod Tranžo) št. 1
poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavlja joč dobro blago
po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ
v Ljubljani,
Stari trg. št. 1.

„Alleluja.“

4. velikonočni napevi,

„Regina coeli“ in „Te Deum“,

za mešan zbor zložil 186 3-3

Ign. Hladnik, op. 22. — Cena 40 kr.

„Requiem“

za en glas z orgljami (obseg od *d-ā*) ali za mešan
zbor, cena 40 kr. — Obadva dela ob enem 80 kr.

Dobi se pri skladatelju v Novem Mestu.

St. 702.

Razpis.

179 3-3

V Idriji je nastaviti

provizoričen deželni živinozdravnik.

S to službo združeni so dohodki letnih 700 gid., in sicer je v pokritje
te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 300 gid., iz občinske blagajne
v Idriji znesek 200 gid., in za pet let iz državnih sredstev tudi znesek 200 gid.

Dotičen živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati živino in meso v
Idriji ter nadzorovati brez odškodovanja živinske semnje v Idriji, v ostalem
sodniškem okraju pa proti primerni odškodnini po dogovoru z dotičnimi
občinami.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili o starosti, znanji
slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vsposobljenosti

do dne 30. marcija 1896. leta

podpisanemu deželnemu odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dné 24. februvarija 1896.

Domača trdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bude hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporočá

Ana Hofbauer, 160 45-4
imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani priporočá:

Slovensko-nemški slovar.

Izdan na troške rajnega knezoškofa Ant. Al. Wolfa.

Uredil

M. Pleteršnik.

Dva zvezka (118 pól vél. osm.), nevezana 11 gid. 50 kr.,
vezana v polfranc. izvornih platnicah 14 gid. 50 kr.

Josip Lehner

mestni tesarski mojster

in zapriseženi sodnijski večak v Ljubljani

prevzema vsa v njegovo stroko vštetojoča se dela, kakor:

parketovanja in polaganje tál s podolgastimi
deskami, kritje cerkvenega, stolpnega in vsako-
vrstnega drugega ostrejša, ameriksanske ledenice,
kegljišča, verande, paviljone, kladare, mostove,
jezove itd.

ter izvršuje vse pod jamstvom strogo solidnega dela z uporabo
najboljšega gradiva po najnižji ceni. 206 5-2

Dunajska borza.

Dne 20. marca.		Dne 20. marca.		Dne 20. marca.	
Skupni državni dolg v notah	101 gid. — kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gid.	151 gid. — kr.	Kreditne srečke, 100 gid.	202 gid. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 05 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	157 " 75 "	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	136 " — "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 25 "	Državne srečke l. 1864, 100 gid.	195 " 50 "	Avstrijskega rúdečega križa srečke, 10 gid.	18 " 70 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 45 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98 " 75 "	Rudolfove srečke, 10 gid.	26 " — "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 80 "	Tisine srečke 4%, 100 gid.	143 " 75 "	Salmove srečke, 40 gid.	69 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 90 "	Dunavske vrvavnave srečke 5%	127 " 25 "	St. Genóis srečke, 40 gid.	71 " 50 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	985 " — "	Dunavsko vrvavnvo posojilo l. 1878	107 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gid.	59 " — "
Kreditne delnice, 160 gid.	376 " 90 "	Posojilo goriškega mesta	112 " — "	Ljubljanske srečke	22 " 50 "
London vista	120 " 50 "	4% kranjsko deželno posojilo	98 " 35 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gid.	170 " 50 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 92 1/2 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 20 "	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3430 " — "
20 mark	11 " 78 "	Priporitetne obveznice državne železnice	221 " — "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	447 " — "
20 frankov (napoleonador)	9 " 56 "	" južne železnice 3%	167 " — "	Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	96 " 50 "
Italijanski bankovci	43 " 55 "	" južne železnice 5%	130 " 50 "	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63 " — "
C. kr. cekini	5 " 65 "	" dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	82 " 75 "
				Trboveljska premogarska družba, 70 gid.	159 " — "
				Papirnih rubljev 100	127 " 50 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, donarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kurzi vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vsotni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrotaevanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.